

Є. Ф. Бахчисарай

Малолянисоль

МАЛОЛЯНИСОЛЬ (1956–95 – Куйбишеве) – село Нікольського (до 2016 – Володарського) району [Донецької області](#). Малолянисол. сільс. раді підпорядк. с-ща Катеринівка та Труженка. Знаходиться у долині р. Кальчик (притока Кальміусу, бас. Азовського моря), за 110 км від обл. центру, за 40 км від Маріуполя, за 22 км від райцентру та за 16 км від залізнич. ст. Хлібодарівка. За переписом насел. 2001, у селі мешкали 2355; станом на 2016 – 1968 осіб. Нац. склад: греків – 73 %, росіян – 14 %, українців – 8 %. Пobl. М. досліджено стоянки епохи пізнього палеоліту та кургани з похованнями кочівників 9–13 ст. Назва походить від урум. слова уені – новий і румей. сала – поселення, село. Засн. 1780 греками-переселенцями з крим. сіл Єні-Сала, Єні-Кой і Уйшунь. 1783 до них приєдналися переселенці із крим. с. Джемрек. У 19 – на поч. 20 ст. – волос. центр Маріуп. пов. Катеринослав. губ. 1886 було 613 дворів, мешкали 3778 осіб. Наприкінці 19 ст. діяли Теодоро-Стратилатів. церква, початк. школа, земська станція, проводилися 3 ярмарки на рік. Під час воєн. дій наприкінці 1910-х рр. влада неодноразово змінювалася. Від жовтня 1941 до вересня 1943 – під нім.-фашист. окупацією. Нині працюють ліс. госп-во (заг. пл. 2034,83 га), с.-г. підприємство та молокозавод. У М. – заг.-осв. школа, дитсадок; Будинок культури, б-ка; амбулаторія; відділ. ощадбанку. У 1980-х рр. створ. вокал.-інструм. ансамбль «Ілюс» та інструм. ансамбль «Пірнешу астру» (від 2004 – народний; багатораз. учасник фестивалів в Україні, Греції, Польщі та РФ). Збереженню грец. та укр. культур також сприяє тріо «Неа астерья». Діє церква Свято-Івер. ікони Божої Матері. Встановлено пам'ятник уродженцю М., репрес. письменнику Г. Костоправу, пам'ятний знак жертвам політ. репресій і голодомору 1932–33, меморіал воїнам, які загинули під час 2-ї світової війни. Тут народилися історик, політолог К. Балабанов, фахівець у галузі бджільництва, громад. діяч М. Гайдак, анатом Г. Кир'якулов, радіофізик Г. Левченко; письменники, поети, перекладачі С. Биков, В. Галла, Д. Патріча; спортсмен В. Папазов (вільна боротьба).

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Анимица Е. Г., Антонова Л. Г. Малоянисоль: история, события, судьбы (1780–2010). Екатеринбург, 2010;
2. Володарский район: греки и греческие общества. Мариуполь, 2010.

Бібліографічний опис:

Малоянисоль / Є. Ф. Бахчисарай// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс]
/ Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. :
Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-65866>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).